

højtærede Minister om at give mig Svar paa, idet jeg tror, man kommer lettest over saadanne Spørgsmaal ved at skaffe dem ud af Verden paa denne Maade. Men vil den højtærede Minister ikke give et Svar i den Retning, vil jeg henstille, at man dog i Udvalget søger at faa Klarhed over dette Spørgsmaal, som for disse Mennesker — jeg ved ikke, hvor mange det er, det er maaske 100 eller 150 — er et vigtigt Spørgsmaal. De har henvendt sig til mig, jeg har ladet Henvendelsen gaa videre, og jeg havde haabet, at Ministeren havde givet Svar, hvoraf kunde ses, om denne Opfattelse ogsaa var Ministerens eller ikke. Jeg vil, som sagt, henstille, at man i Udvalget søger at faa Spørgsmaalet klarlagt. Helt klart synes jeg ikke, det er, men jeg har den Opfattelse, at Lovforslaget forudsætter, at disse Spørgsmaal kan løses paa Finansloven.

Hagbart Berg: Det er kun naturligt, at Forhandlingen om dette store Lovforslag væsentlig har drejet sig om selve det Grundlag, hvorefter Lønningerne skulde ansættes, altsaa om, hvorvidt vi skulde holde os til de faste Lønninger eller gaa over til Princippet: den glidende Skala. Der har fra forskellige Sider været udtalt Forundring over, at til Trods for, at 3 Partier har været Tilhængere af den glidende Skala, dog dette Princip ikke er ført frem i Lovforslaget, idet Socialdemokraterne har sat sig derimod. I og for sig synes jeg ikke, der er Grund til at undre sig saa meget herover. Naar man har fulgt Udviklingen i de senere Aar, vil man vide, at det, som Socialdemokraterne er imod, vanskeligt lader sig gennemføre. Det er ganske rigtigt, som det er nævnt, at Tjenestemændene i 1908 var imod dette Princip, men at man senere, navnlig i Embedsklasserne, er blevet klar over, at man tog fejl; og da det er udtalt, at det særlig er paa Grund af Modstand fra Tjenestemandskredse, at man ikke er naaet videre i den Retning, vil jeg gerne henvise til et Bilag, som følger med Kommissionens Betænkning, nemlig en Skrivelse fra „Dansk Postforening“ af 21. Februar 1918. I denne Skrivelse staar der de Ord, at Tjenestemændene maa dele ondt og godt med Landets øvrige Borgere, dermed er baade Samfundet og Tjenestemændene bedst tjente. Jeg har villet understrege denne Udtalelse, idet den viser, at der indenfor ret betydende Dele af Tjenestemandsstanden er en Forstaaelse af, at denne Stand ej skal være en privilegeret Stand, lige saa lidt som den skal være en deklareret Stand. Selv har jeg steds været Tilhænger af dette Princip, har hævdet det i

vor Fagpresse og i sin Tid yderligere gjort opmærksom paa, at det vilde være nødvendigt, at man for de forskellige Samfundsklasser, ogsaa for Tjenestemændene, fik fremskaffet Forbrugsstatistikker, saa at man havde en Basis for en Undersøgelse af, hvorledes de forskellige Klassers Levefod var, og hvad man fik for Lønnen paa de forskellige Trin.

Overfor dette Standpunkt af Dansk Postforening, som jeg her har citeret, nemlig at Tjenestemændene maa dele godt og ondt med Landets øvrige Borgere, har vi nu set et Dogme fra socialdemokratisk Side, en Udtalelse forleden, der gik ud paa, at een Gang vundne Fordele slippes ikke. Jeg er klar over, at saadan en Udtalelse har en stor agitatorisk Virkning paa de Mennesker, den er beregnet paa at virke paa, men jeg tror alligevel, det er et Dogme, som det ikke vil være muligt at opretholde i det lange Løb, og mig forekommer det, at Udviklingen herhjemme i det sidste Aars Tid, og ogsaa Udviklingen udenfor vort Lands Grænser, kunde mane til at være forsigtig med at fremsætte den Slags Udtalelser, som muligvis ikke vil kunne indfries i det lange Løb. Vel kan man maaske opretholde den Anskuelse, hvor det drejer sig om Statens Tjenestemænd, idet Staten i Skatteudskrivningen har et Middel til at sikre sig Dækning af de nødvendige Udgifter til de Lønninger, man har til enhver Tid. Men vi maa ogsaa huske paa, at der nødvendigvis maa være et vist naturligt Forhold mellem det, Stats-tjenestemændene faar, og det, der kan tjenes i de frie Erhverv, og der maa vi være klare over — og Begivenheder peger i den Retning —, at vi meget vel kan komme ind i Tilstande, hvor det Spørgsmaal bliver brændende, om vor hjemlige Produktion kan opretholdes, og om de frie Erhverv i det hele taget er konkurrencedygtige. Det er et Spørgsmaal, der ikke alene angaar de frie Erhverv; Spørgsmaalet om vore Erhverv har Fremtidsmuligheder, angaar i lige Grad os alle, ogsaa Tjenestemændene, og jeg vil gøre opmærksom paa, at hvis det Dogme skal fastholdes i sine Konsekvenser: „ingen Sinde tilbage, selv om de økonomiske Forhold i Landet kommer til at ligge helt anderledes“, saa maa det i alt Fald for Industriens Vedkommende føre Socialdemokraterne direkte i Armene paa Protektionismen, direkte ud i den krasseste Toldbeskyttelse.

Det er et betydningsfuldt Forslag, vi her staar overfor, et Forslag af overordentlig stor økonomisk Rækkevidde. Jeg ved, at der er Tjenestemænd, der er af den An-